

la rambla

17 de juny del 1936

VIDA LITERARIA

Un nou escriptor

Aquest nou escriptor és Pere Caldés. Ens el revelen els Quaderns Literaris amb un recull de contes — El primer arlequí —, i ens el presenta el director dels mateixos Quaderns, Josep Janés i Olivé, en un pròleg gentil, encapçalat per les ratlles següents: "L'autor d'aquest llibre és un barceloní joventíssim, nascut l'any 1912. Això explica el to de facècia que tenen les tres quartes parts d'aquest volum, el seu caire desimbolt i el seu gust innocent per la caricatura."

Com que no sóc astròleg, ignoro quina influència singular pot tenir l'any 1912 sobre l'humor de les persones. És evident, però, que Pere Caldés es mostra desimbolt en els seus contes i que s'hi complau a desfocar caricaturescament els éssers i les coses, d'una manera, però, més que innocent, maliciosa.

El seu humor d'ascendència anglesa i potser marcat en el fons pel geni de Poe, tendeix, constantment, tot i el clar joguineig de la prosa, al tràgic, al macàbric i al grotesc. Es complau a crear ambients carregats d'una atmosfera misteriosa, a obrir rars perspectives de somni, a inventar teories extravagants i absurdes, i, alhora, a de-

mostrar-les amb una lògica puixant i rigorosa. No solament diríem que vol inventar pels móns que s'arbitra una metafísica personal, ans unes noves lleis físiques.

Tot això està molt bé i demostra una fantasia força original i força potent. Només, per contra, esdevé massa sovint que ell mateix es complau a defraudar-nos. Car si totes aquestes invencions, teories i misteris que desplega entorn dels personatges provoquen l'interès, si aquest interès aconsegueix de mantenir-se d'una manera renovada força estona, en canvi, en els desenllaços, massa sovint, en lloc de treure partit de tota la matèria acumulada, se'n surt amb precipitació o de qualsevol manera, com si la història hagués deixat d'interessar, primer que ningú, el propi autor. Cert que ens ha entretingut, que ens ha interessat, però en arribar als finals, la sensació que tot ha estat purament gratuït decepciona una mica.

Ultra, però, el que hi ha de belles realitzacions en aquests contes, la data de naixença de l'autor, que evoca Janés i Olivé en el seu pròleg, justifiquen — sense que calgui per això ésser astròleg — les més falagueres esperances en el seu destí.

Domènec GUANSE

Pàg. 8. — La Veu de Catalunya

Dimecres, 10 juny 1936

Els Llibres

SANTAMARIA, OLLER RABASSA
I P. CALDES

***
Remarquem, per acabar, un llibre força interessant: el recull de contes de Pere Caldes, "El primer arlequí" (Quaderns literaris, 110), revelació d'un autèntic humorista, en el qual la facècia no té mai característiques d'agudeses, ni pretensions de cosa transcendental. Pere Caldes es dona a conèixer amb uns contes que responen a un sentit personalíssim de l'humor. Com tots els veritables humoristes, barreja perfectament les coses serioses i les còmiques. La pirueta és feta sempre amb la màxima elegància i naturalitat. I això no és massa corrent en una terra on sovint es confon l'humor amb la poca-sofita o la barroeria.

Ramon EZQUERRA